

**UCHWAŁA NR XXXVIII/390/22
RADY MIASTA PORĘBA**

z dnia 30 maja 2022 r.

**w sprawie ustalenia ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP, który uczestniczył
w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.) i art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 2490)

**Rada Miasta Poręba
uchwała co następuje:**

§ 1. Ustala się ekwiwalent pieniężny dla strażaków ratowników OSP z terenu gminy Poręba za każdą rozpoczętą od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej w wysokości 12 zł.

§ 2. Ustala się ekwiwalent pieniężny dla strażaków ratowników OSP z terenu gminy Poręba za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniu lub ćwiczeniu organizowanym przez Państwową Straż Pożarną, gminę lub inne uprawnione podmioty, w wysokości 4 zł.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Poręba.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku.

Przewodnicząca Rady Miasta
Poręba

Elżbieta Kołodziej

Uzasadnienie

Zgodnie z przepisem art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych z dnia 17 grudnia 2021 r. 1. Strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny.

2. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.2)) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.

Zgodnie z art. 48 w/w ustawy uchwały, o których mowa w art. 15 ust. 2, podejmuje się po raz pierwszy w terminie do dnia 30 czerwca 2022 r. Dalej zauważyć należy, iż ustawa nie zawiera przepisów przejściowych, które utrzymywałyby w mocy uchwały w sprawie wysokości ekwiwalentu dla strażaków OSP podejmowanych na podstawie poprzednio obowiązującej ustawy, tj. art. 28 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 869 ze zm.).

Jednocześnie przepis ten został uchylony na podstawie art. 38 pkt 12 ustawy, z dniem 1 stycznia 2022 r., czyli z dniem wejścia w życie ustawy. Wobec powyższego, poprzednie uchwały w sprawie wysokości ekwiwalentu dla strażaków OSP utraciły swoją moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 2022 r., a zatem z dniem, w którym została wyeliminowana podstawa prawna do ich podjęcia. Uchwała, jako akt podustawowy, czerpie bowiem swoją moc obowiązującą z odpowiedniego przepisu delegacyjnego zawartego w akcie prawnym rangi ustawowej i nie może funkcjonować w obrocie prawnym całkowicie samodzielnie.

Z drugiej strony podkreślić należy, iż właśnie od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązuje przepis art. 15 o ochotniczych strażach pożarnych i na jego podstawie strażak ratownik, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, ma prawo do ekwiwalentu pieniężnego, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia. Zadaniem rad gminy jest ustalenie wysokości tego ekwiwalentu, wypłacanego z budżetu właściwej gminy. Realizacja ustawowych uprawnień strażaków wymaga, ażeby ustalona radą gminy wysokość ekwiwalentu była stosowana do działań przypadających od dnia 1 stycznia 2022 r. Powyższe zaś powoduje konieczność nadania podejmowanemu aktowi mocy wstecznej.

Zasada niedziałania prawa wstecz (lex retro non agit, nieretroaktywność) stanowi podstawę porządku prawnego. U podstaw tej zasady leży wyrażona w art. 2 Konstytucji zasada demokratycznego państwa prawnego (wyrok TK z 17 grudnia 1997 r., K 22/96). Adresatem tej zasady są oczywiście również jednostki samorządu terytorialnego (wyroki TK z: 20 stycznia 2010 r., Kp 6/09 i 13 marca 2014 r., P 38/11).

Jednak zakaz retroaktywności nie ma charakteru absolutnego. W art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych ustawodawca dopuścił możliwość nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Stanowiący podstawę wypłaty ekwiwalentu pieniężnego art. 15 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, jak wskazano wyżej, obowiązuje od dnia 1 stycznia 2022 r. Zatem przyjęcie uchwały z mocą od tej daty jest uzasadnione interesem publicznym wyrażającym się w nieprzerwanym rekompensowaniu wkładu wniesionego na rzecz ochrony przeciwpożarowej, który to interes w tym przypadku powinien być chroniony właśnie od dnia 1 stycznia 2022 r.

Działanie prawa wstecz nie oznacza naruszenia art. 2 Konstytucji, o ile tak wprowadzone przepisy polepszają sytuację prawną niektórych adresatów danej normy prawnej i zarazem nie pogarszają sytuacji prawnej pozostałych jej adresatów (wyroki TK z: 25 września 2000 r., K 26/99, 8 marca 2005 r., K 27/03, 19 marca 2007 r., K 47/05). W odniesieniu do ekwiwalentu przewidzianego w podejmowanym akcie niewątpliwie zachowana zostaje powyższa zasada, w tym nie dochodzi do nałożenia obowiązków a jedynie przyznania odpowiednich uprawnień. Dodatkowo, powyższe powoduje wyeliminowanie ewentualnej luki prawnej, która wystąpiłaby gdyby uchwała miała obowiązywać dopiero po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym, prowadząc tym samym do niemożności otrzymania

przez strażaków ratowników OSP w okresie od 1 stycznia 2022 r. do w/w daty obowiązywania jakiegokolwiek ekwiwalentu tak na podstawie nowego aktu prawa miejscowego, jak i na podstawie poprzednio obowiązującego, który to akt z dniem 1 stycznia 2022 r. utracił moc.

To tym bardziej nie byłoby do pogodzenia z zasadą państwa prawa, skoro pomimo obowiązywania materialnej podstawy prawnej do uzyskania stosownego świadczenia za działania podejmowane od 1 stycznia 2022 r. faktyczna możliwość ich rekompensaty powstałaby dopiero w późniejszym okresie i to wyłącznie na przyszłość. Stąd, mając na uwadze także systemową celowość wykładnię przepisów art. 15 i 48 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, ostatecznie podjęto decyzję o nadaniu niniejszej uchwale wstecznej mocy prawnej.